NAŠE NOVINY

DVOJMESAČNÍK OBCE PALÁRIKOVO

ROČNÍK XII. ČÍSLO 1 3. MAREC 2010 CENA 0,50 €

ŤAŽKÝ ROK S VEĽKÝMI ROZVOJOVÝMI CIEĽMI

Podľa prognózy Združenia miest a obcí Slovenska rok 2010 bude pre samosprávy najkritickejší vo svojej histórii. Dôsledky hospodárskej krízy pociťujú mnohí občania i každá obecná samospráva. I naša obec musí hľadať riešenia, ako preklenúť nepriaznivé dopady na rozpočet obce a súčasne zvládnuť **náročné rozvojové projekty,** ktoré máme v tomto roku pred sebou. Medzi najvýznamnejšie úlohy v tomto roku patria:

Dokončenie výstavby sociálneho zariadenia v areáli OTJ

V týchto dňoch prebiehajú stavebné práce zamerané na dokončenie toaliet pre verejnosť – dámy, páni a vozíčkari. Predpokladáme, že budú sprístupnené na začiatku jarnej futbalovej sezóny.

Veľkolepý projekt „Rekonštrukcia centrálnej zóny obce“

sa začne realizovať pravdepodobne už koncom marca. V týchto dňoch sa končí proces administratívnej prípravy celého zámeru s následným podpísaním zmluvy s firmou STRABAK, dodávateľom prác. Predmetom celého projektu je rekonštrukcia a výstavba komunikácií, chodníkov, detských ihrísk, malého parku, parkovísk, mestského mobiliáru, autobusovej zastávky a výsadba zelene v celkovej hodnote takmer 1 mil. eur.

Konkrétne súčasťou schváleného projektu sú tieto stavby:

- rekonštrukcia Remeselníckej ul. po zákrutu pri pohostinstve Fortuna
- rekonštrukcia Komenského ul.
- rekonštrukcia Jilemníckeho ul.
- výstavba detského ihriska na Komenského ul.
- výstavba parkovísk na Štefánikovej ul. a Komenského ul.
- rekonštrukcia a výstavba chodníkov na Štefánikovej ul. a Komenského ul.
- komplexná rekonštrukcia malého parku s okolím
- nová autobusová čakáreň na Nám. padlých hrdinov

Výstavba viacúčelového ihriska s umelým trávnikom

Žiaci Základnej školy K. Strmeňa s materskou školou Palárikovo, športovci i ostatná verejnosť sa môžu tešiť na nové multifunkčné ihrisko pre štyri druhy športu, ktorého výstavba je naplánovaná na apríl t.r. Celkové náklady na tento projekt sú približne 80 tis. eur. Z tejto sumy dotácia z Úradu vlády SR bude 50%.

Zateplenie domu kultúry

Je projekt schválený slovenskou inovačnou a energetickou agentúrou. V súčasnosti sa dokončujú stavebné projekty a vybavuje stavebné povolenie. Cieľom rekonštrukčných prác je dosiahnuť úsporu prevádzkových nákladov až 70% oproti súčasnému stavu. Stavebné práce sú naplánované na leto t.r. a sú hradené v plnej výške 150.000,- € z eurofondov.

Plošina pre zdravotne oslabené deti

Projekt, ktorý je nutné zrealizovať v podmienkach základnej školy. Toto zdravotné zariadenie má pomôcť hendikepovaným deťom dostať sa z prízemia na poschodie, kde sa nachádzajú odborné učebne ZŠ. Na spolufinancovaní celého projektu sa bude podieľať občianske združenie, kde prispievajú i naši občania, sponzori OTJ i samotná obec. Predpokladaná realizácia projektu je plánovaná počas letných mesiacov.

Ukončenie asfaltérskych prác na Štúrovej ul.

Je úloha, ktorá je pred nami už pár rokov. Ide o spätné úpravy komunikácie po vybudovanej kanalizácii.

Ďalšie projekty v štádiu vybavovania:

- starý dom kultúry je zaradený do projektu hnedých parkov. V spolupráci s OBČIANSKYM ZDRUŽENÍM STAROSTOV sa uchádzame o granty na jeho rekonštrukciu. Po schválení v príslušných orgánoch poskytnú jeho priestory pracovné uplatnenie pre viacerých ľudí so zníženou pracovnou schopnosťou

Želám vám, milé ženy,
k vášmu blížiacemu sa sviatku
MDŽ, spokojnosť všedných dní,
rodinné šťastie
a úprimnú lásku vašich najbližších.

Mgr. Jozef Derňár,
starosta obce

- **Projekt detského dopravného ihriska** je podaný do nadácie slovenskej poisťovne. Jeho vyhodnotenie sa uskutoční v priebehu tohto mesiaca.
- **Projekt rekonštrukcie verejného osvetlenia** nie je doposiaľ vyhodnotený. Naša obec spracovala celý zámer do druhej výzvy, ktorá bola vyhlásená koncom februára t.r.
- **Projekt bezpečnostných kamier** bol podaný ešte v roku 2009. Vyhodnotený by mal byť v júni t.r. V prípade schválenia našej žiadosti sa vybuduje I. etapa bezpečnostného systému, ktorým budú monitorované najdôležitejšie časti obce.
- **Zelený priemyselný park**, je rozsiahly projekt, ktorý sme podali 15-teho februára t.r. V stanovenom termíne sme splnili po náročnej príprave základné podmienky uchádzania o zelený priemyselný park. Máme platný územný plán, vysporiadané pozemky, príslušné stavebné povolenia a zazmluvnených štyroch investorov, ktorí sa zaviazali vytvoriť 200 až 250 pracovných miest. Konkrétne v I. etape na výmere 15 ha ide o výrobu elektrickej energie, technických plynov, mraziarenských potravinárskych výrobkov a pletív. Po schválení Priemyselného parku v Palárikove sa o investorstve v ňom v II. etape uchádzajú i ďalšie firmy.

Mgr. Jozef Derňár
starosta obce

Uznesenie z XXVI. mimoriadneho zasadnutia Obecného zastupiteľstva

Na obecnom úrade sa 11. 2. 2010 konalo XXVI. mimoriadne zasadnutie Obecného zastupiteľstva za účasti deviatich poslancov. Svoju neúčasť vopred riadne ospravedlnili poslanci Bc. Erika Bršelová a Ing. Štefan Kovalčík. Na záver zasadnutia poslanci schválili nasledovné uznesenie:

I.

Obecné zastupiteľstvo **súhlasí** s uzatvorením mandátnej zmluvy, podľa predlohy.

II.

Obecné zastupiteľstvo **schvaľuje**

A/ predloženie žiadosti o nenávratný finančný príspevok v rámci opatrenia 1.2 Operačného programu Konkurencieschopnosť a Hospodársky rast na realizáciu Projektu „Priemyselný park Palárikovo", ktorý je realizovaný žiadateľom „Obec Palárikovo",

B/ zabezpečenie realizácie projektu po schválení žiadosti o nenávratný finančný príspevok,

C/ financovanie projektu vo výške:

- Celkové výdavky projektu	5,837.088,19 €,
- Požadovaná výška NFP	5,545.233,78 € a
- Zdroje žiadateľa celkom	291.854,41 €.

Uznesenie z XXVII. riadneho zasadnutia Obecného zastupiteľstva

V Dome kultúry Palárikovo sa 25. februára 2010 konalo XXVII. riadne zasadnutie Obecného zastupiteľstva za účasti ôsmich poslancov. Svoju neúčasť vopred riadne ospravedlnili poslanci Bc. Branislav Bízik, Ing. Richard Markusek a MUDr. Ján Rudinský. Na záver zasadnutia poslanci schválili nasledovné uznesenie:

I.

Obecné zastupiteľstvo správu o činnosti obecnej rady od 15. decembra 2009 do 25. februára 2010 a kontrolu plnenia uznesenia z XXIV., XXV. a XXVI. zasadnutia obecného zastupiteľstva

A/ berie na vedomie a súčasne ju

B/ schvaľuje bez pripomienok poslancov obecného zastupiteľstva.

II.

Obecné zastupiteľstvo **schvaľuj**e podľa predlohy:

1. Správu o plnení úloh v rozvoji vzdelávania, kultúry a športu za rok 2009.
2. Zhotnotenie činnosti Zboru pre občianske záležitosti za rok 2009.
3. Zámery kultúrneho a športového rozvoja v r. 2010

III.

Obecné zastupiteľstvo

A/ schvaľuje Úlohy obce v súvislosťou s prípravou plnenia rozvojových úloh v r. 2010.

B/ súhlasí s prijatím úveru do celkovej výšky 100.000 € na spolufinancovanie plánovaných investičných akcií:

- dokončenie sociálneho zariadenia na OTJ
- projekt „Rekonštrukcia centrálnej zóny obce"
- vybudovanie multifunkčného ihriska v areáli ZŠ K.Strmeňa s MŠ

C/ splnomocňuje Mgr. Jozefa Derňára, starostu obce, rokovať s bankovými inštitúciami o prijatí úveru za najvýhodnejších podmienok

IV.

Obecné zastupiteľstvo

A/ súhlasí s prenájmom starého domu kultúry Občianskemu združeniu Klubu starostov v Dunajskej Strede

B/ poveruje starostu obce Mgr. Jozefa Derňára prerokovať a pripraviť Zmluvu o prenájme starého domu kultúry s Občianskym združením Klub starostov v Dunajskej Strede.

V.

Obecné zastupiteľstvo v súlade s odsúhlaseným návrhom predsedu Okresného súdu v Nových Zámkoch, akceptujúc súhlasné stanoviská navrhnutých občanov s voľbou prísediacich okresného súdu a v intenciách zákona č. 385/2006 Z.z. **volí:**

Ing. Alžbetu Huskovú rod. Markuskovú
Evu Vassovú rod. Prokopcovú
Elenu Šrámekovú rod. Talafúsovú
Pavla Mančíka

za prísediacich Okresného súdu v Nových Zámkoch na 4-ročné volebné obdobie.

VI.

Obecné zastupitestvo podľa predlohy **schvaľuje** vypracovanie geometrického plánu zámennej zmluvy na zosúladenie užívacieho práva a vlastníckeho práva k nehnuteľnosti v k.ú. Palárikovo - pozemku parc.č. 4398/61 v absolútnej výmere 125 m^2.

VII.

Obecné zastupiteľstvo na základe predloženého návrhu

A/vyraďuje z Obecného hasičského zboru Palárikovo nasledovných členov: Františka Balogha, Františka Borku, Miroslava Chovanca, Dušana Juríka, Štefana Žirku.

B/ dopĺňa Obecný hasičský zbor Palárikovo o nasledovných hasičov: Alexandra Tótha, Júliusa Kovácsa, Dávida Ciróka, Pavla Smrečeka, Petra Pôšu, Alexandra Lukáča s termínom ihneď.

Krása a zákernosť zimy

Poletujúce vločky snehu vedia rozžiariť detské očká. Pohľad z okna vykúrenej teplej izby na zasnežená krajinu si snáď nedá nikto uniknúť.

Hlavne milovníci zimných športov si zasnežené svahy s obľubou vychutnávajú...

Ale čo my „na dolniakoch"? V tomto poslednom období sme si snehu užili. Ďakujeme všetkým obyvateľom, ktorý bezodkladne pristupovali k odstraňovaniu snehu z chodníkov pre svojimi nehnuteľnosťami a tým prispeli k bezpečnosti chodcov.

Obec prostredníctvom technických služieb zabezpečovala zjazdnosť miestnych komunikácií, verejných priestranstiev a parkoviska. Pri poľadovici inertným materiálom a posypovou soľou znižovala riziko dopravných kolízií, či úrazov na miestnych komunikáciách. Všetko bolo časovo a kvalitatívne dobre zvládnuté. Zvrat nastal piatok 12.februára 2010 a nasledujúcu sobotu, keď silný nárazovitý vietor odvial sneh z polí na cesty, ktoré sú postavené naprieč prevládajúcemu smeru vetra. Za krátku dobu zostala neprejazdná cesta na Čiky a na Ľudovítov.

Bolo potrebné udržať aspoň jednu zjazdnú komunikáciu do Palárikova. Pracovníci s dvoma traktormi s radlicami sa snažili za podpory technicky regionálnej správy a údržby ciest nepretržite cestu na Čiky pluhovať. Pomáhali vyťahovať zaviate osobné vozidlá zo závejov. Až napokon cestu udržali zjazdnou.

Na druhom konci zatiaľ celkom zavialo cestu z Jura na Ľudovítov. Niektorí vodiči si ani nevšimli dodatočné oznámenie, že cesta nie je zjazdná. Nuž opätovne prišli naši chlapi a zaviate vozidlá povyťahovali. Vzhľadom na množstvo snehu a dĺžku komunikácie sa cestu podarilo sprejazdniť až pondelok 15. februára napoludnie.

Záveje na Ľudovítove

Alžbeta Jankulárová,
prednostka OcÚ

Životnými cestami Jána Palárika

Je názov združenia obcí, kde pôsobil Ján Palárik. Tretia konferencia združenia sa uskutoční v Palárikove 4. marca 2010 v kaštieli za účasti členských obcí – Abrahám, Banská Štiavnica, Čadca, Hoste, Hronské Kľačany, Majcichov, Opoj, Palárikovo, Raková, Starý Tekov, Štiavnické Bane a Trnava.

Medzi ďalšími hosťami budú zástupcovia Slovenskej samosprávy VI. obvodu v Budapešti, generálny vikár Arcibiskupského úradu v Trnave Dr. Pavol Zemko, riaditeľ Divadla Jána Palárika v Trnave Emil Nedielka a riaditeľka Kysuckej knižnice v Čadci Mgr. Janka Mudríková. Hlavným bodom rokovania „palárikovských obcí" je príprava odbornej konferencie k vydaniu knihy „Európan Ján Palárik", ktorá sa uskutoční v apríli t.r. v Trnave

Mgr. Jozef Derňár
starosta obce

SEPAROVANÝ ZBER TKO

ZMENA
prevádzkovej doby na obecnom kompostovisku

Od 1. 3. 2010 platí nová prevádzková doba na obecnom kompostovisku v priestoroch PD Palárikovo na Konopniciach nasledovne:

Štvrtok	8.00 h – 17.30 h
Piatok	8.00 h – 17.30 h
Sobota	8.00 h – 17.30 h

K uvedenému režimu sme boli nútení pristúpiť z dôvodu nekontrolovaného pohybu cudzích osôb po areály PD – v poslednom období sa množili krádeže. Druhou negatívnou stránkou bola kvalita privážaného bioodpadu, ktorý obsahoval komunálny odpad.

EKOLOGICKY s EKOLAMPom

Neviete ako sa zbaviť nefunkčných žiariviek alebo výbojok, ktoré Vám zostanú po ich vypálení a chcete sa pritom správať ekologicky?

Riešenie Vám ponúka EKOLAMP Slovakia.

Žiarivky do koša nepatria

V každej domácnosti vzniká nemalé množstvo odpadu, ktorého súčasťou sú aj nefunkčné svetelné zdroje. Žiaľ, ešte stále sa stáva, že mnohí sa zbavujú takéhoto odpadu nekorektným spôsobom. Miesto toho, aby ich odovzdávali do separovaného zberu, vyhadzujú ich do smetí ako súčasť komunálneho odpadu.

Čo to môže spôsobiť? Takýmto nešetrným zaobchádzaním sa žiarivky aj výbojky rozbijú a najčastejšie skončia na skládkach odpadu. Ortuť spolu s ďalšími toxickými látkami, ktoré sa v nich nachádzajú, sa odparuje a dostáva do ovzdušia a okolia. Týmto sa znečisťuje nielen životné prostredie, ale ich vdychovanie poškodzuje aj ľudské zdravie.

V nerozbitom stave žiarivky ani výbojky nie sú škodlivé, preto je potrebný ich separovaný zber a následné ekologické spracovanie.

Do separovaného zberu patria lineárne žiarivky (neónky), úsporné kompaktné žiarivky a výbojky. TIETO TYPY JE POTREBNÉ ODOVZDÁVAŤ DO SEPAROVANÉHO ZBERU!!!

Do separovaného zberu nepatria klasické žiarovky (normálky, sviečky, reflektorové...), halogénové žiarovky, autožiarovky. TIETO SA NEODOVZDÁVAJÚ DO SEPAROVANÉHO ZBERU. Môžu byť súčasťou komunálneho odpadu, nakoľko neobsahujú nebezpečné látky.

V súčasnosti občania majú možnosť odovzdávať nesvietiace žiarivky a výbojky aj **v predajniach pri nákupe nových. Je to tzv. spätný odber, t.j. výmena kus za kus.** V zmysle novely zákona o odpadoch každý predajca je povinný vykonávať túto službu. Táto služba je bezplatná. EKOLAMP Slovakia rozmiestnil plastové zberné nádoby po predajniach svojich partnerov predávajúcich tento sortiment, aby uľahčil a umožnil občanom správne odovzdávanie nesvietiacich žiariviek. **V Palárikove je zberná nádoba umiestnená v objekte nákupného strediska.**

Väčšie množstvo nefunkčných svetelných zdrojov každý môže odovzdávať **zadarmo a v neobmedzenom množstve na zberných dvoroch, kde pre tento účel sú pripravené špeciálne kontajnery.**

Kto je EKOLAMP?

Sme kolektívny systém výrobcov a dovozcov svetelnej techniky - nezisková organizácia, ktorá od roku 2005 zabezpečuje prostredníctvom svojich partnerov zber a ekologické spracovanie nefunkčných svetelných zdrojov v zmysle platnej slovenskej a európskej legislatívy. Našim cieľom je, aby sa zoznam spolupracujúcich partnerov neustále rozrastal a bol pre každého držiteľa takéhoto odpadu v dostatočnej miere dostupný.

EKOLAMP HOTLINE: 0914/22 44 44
Mail: ekolamp@ekolamp.sk

Ing. Iveta Markusková

OBECNÝ ÚRAD V PALÁRIKOVE
Vám oznamuje, že
triedený zber

PAPIERA,
PLASTOVÝCH FLIAŠ
SKLA,
TETRAPAKOVÝCH OBALOV,
AKUMULÁTOROV,
KOVOVÉHO ŠROTU,
KOVOVÝCH OBALOV,
ELEKTRONICKÉHO ŠROTU
PNEUMATÍK
FÓLIÍ

sa uskutoční

V PONDELOK 19. APRÍLA 2010
V UTOROK 20. APRÍLA 2010
V STREDU 21. APRÍLA 2010

SPOLOČENSKÁ RUBRIKA

V mesiaci **január 2010** životné jubileum oslávili:

70 rokov
Emília Šilhavíková

75 rokov
Ing. Jozef Bureš
Jozefa Karulová

80 rokov:
Helena Jančárová
Elena Ciganiková
Alexander Pintér
Marta Kollárová

85 rokov:
Karol Mančík
Imrich Moravčík
Ružena Kollárová
Alexander Šrámek

V mesiaci **február 2010** životné jubileum oslávili:

70 rokov:
Alexander Tomšík

75 rokov:
Jozef Magula
Albína Maťašovská
Jozef Markusek

80 rokov:
Vendelín Maxian
Anna Vaňáková

Narodili sa:

Veronika Tantošová
Šimon Huska, Teo Kratochvíl
Lukáš Juríc, Nina Halászová
Adam Pajdič, Rebeka Očadlíková
Daniel Noskaj, Sabína Lešková
Ján Bango, Dominika Farkašová
Jozef Furugláš, Dáša Šáteková
Laura Bosáková

Uzavreli manželstvo:

Peter Juríc – Miroslava Hlavačková

Rozlúčili sme sa:

Marta Jančárová	80-ročná
Jozef Tóth	72-ročný
Imrich Duchoň	87-ročný
Anna Zálešáková	86-ročná
Jozef Šrámek	86-ročný
Veronika Moravčíková	78-ročná
Ružena Kurucová	75-ročná
Karol Slivoň	83-ročný
Helena Danielová	74-ročná
Pavol Vrana	50-ročný

Mária Viteková,
matrikárka Ocú

Fašiangy včera a dnes

FAŠIANGY sú symbolom veselosti, zábavy, hodovania a pitia. Také boli v minulosti a také sú v redukovanej podobe takmer vo všetkých regiónoch Slovenska i dnes. Fašiangové obdobie sa začína od Troch Kráľov a trvá do Popolcovej stredy. Fašiangy sú obdobím prechodu od zimy k jari. Po nich nasleduje čas štyridsaťdňového pôstu.

Na slovenskom vidieku v minulosti k fašiangom patrili neodmysliteľné zakáľačky, maškary a muzika. Mnohé dediny a osady si tieto obyčaje zachovávajú dodnes. Mládenci, poobliekaní do masiek, sa v poslednú fašiangovú nedeľu vydávali na obchôdzku z domu do domu. Za odmenu dostávali slaninu, klobásu, vajíčka, koláče a, samozrejme, aj vypiť. K typickému pečivu na ponúkanie patrili smažené šišky; pampúšiky a fánky. Vyvrcholenie fašiangových sviatkov bolo vo fašiangový utorok; posledná muzika bola spojená s pochovávaním basy. V mestách sa v čase fašiangov okrem tanečných zábav a plesov konali rôzne sprievody remeselníckych cechov, súťažné hry, prijímanie učňov za tovarišov a pod. Fašiangy boli a hádam ešte i sú nielen tou zvláštnou časťou roka, keď; ako hovorí tradícia; by malo byť všetko naopak, ale je to i čas stretávania sa, spoločenských posedení a akéhosi želania, aby rok, ktorý sa len nedávno začal, bol štedrý a bohatý ako fašiangový čas.

V našej obci sú fašiangy bohaté predovšetkým na počet plesov. O tom, že ľudia sa chcú zabávať, svedčí fakt, že aj v tomto roku sa ich počet vyšplhal na číslo 6.

Dom kultúry v Palárikove je do plesovej sezóny priamo zainteresovaný nielen poskytovaním priestorov, ale aj slávnostným otváracím programom na niektorých plesoch (ples motorkárov, ples poľovníkov), kde mladí tanečníci a speváci, členovia tanečného a speváckeho krúžku DK Palárikovo, predviedli svoj šarm a umenie zaujať hostí tanečnými a speváckymi vstupmi.

V období fašiangov myslíme aj na našich najmenších a najmladších obyvateľov Palárikova, na naše deti.

7. februára mohli prísť do domu kultúry na **karneval**. Deti sa naň aj tento rok pripravili veľmi svedomite. Výber masiek bol široký

Páračky po našom

Zimné obdobie bolo vždy časom priadok a páračiek, ktoré mali kolektívny charakter. Priadky zanikli, keď sa prestalo sadiť konope, páračky sa ešte v niektorých domácnostiach robia, pretože sa ešte kde-tu chovajú kačky a husi. A perie z nich sa ako prírodný materiál stále používa na plnenie vankúšov a perín. Voľakedy sa páračky robili v dome majiteľky peria. No členky ZO JDS v Palárikove pod vedením p. Gabriely Šrámkovej zorganizovali páračky 2. februára 2010 v Dome kultúry. Perie priniesla naša členka p. R. Učňová a pomohlo jej párať perie 14 žien. S kopou peria si ženy šikovne poradili. Pri práci nebola núdza o veselé príhody zo života, z vlastnej skúsenosti alebo z rozprávania starých rodičov. Riešili sme i problémy súčasnosti a dozvedeli sa novoty, čo sa stali v dedine. Aké by to boli páračky bez oldomáša, ktorý pripravila p. Učňová.

Zhodli sme sa v tom, že i v minulosti bol život rovnako zaujímavý ako teraz, iba ľudia mali k sebe bližšie. I keď minulosť je nenávratne ďaleko, formuje nás, či chceme alebo nie. A nemali by sme sa jej odkazu násilne brániť a zbavovať sa bohatstva zvykov, ktoré nám tu zanechali naši predkovia. ZO JDS v Palárikove chce i takýmto spôsobom zachovať čo najviac zvykov. Na každom takomto stretnutí sa odovzdávajú skúsenosti, tradície a zvyky v našej obci. Seniori takto chcú dokázať, že aj keď sú starší, nie sú tu preto, aby prežili, ale preto, aby žili.

Elena Šrámeková

a pestrý a počet 73 svedčí o tom, že záujem o karneval bol naozaj vážny. Ani my, organizátori, sme nezostali pozadu a okrem toho, že sme na karneval prišli tiež zamaskovaní, sme pre deti pripravili rôzne súťaže a hry. Zábava bola výborná, veď o hudbu sa starali naši obľúbení **DJ BOBO & DJ PALI**. Nechýbali ani sladké odmeny a najväčšiu radosť mali deti z balónovej výzdoby, ktorú si mohli na záver rozobrať.

My sa už teraz tešíme na budúci rok, pretože obliekanie sa do masiek s pocitom byť niekým iným je veľmi zábavné. Deti to vedia a ak budete mať depresiu z dlhých zimných dní a večerov, príďte aj vy medzi nás a oblečte sa do masky. Pretože v maske sa dokážete viac uvoľniť, byť viac samým sebou.

Erika Galbavá

Dom kultúry pripravuje

V mesiaci marec pozývame deti na **predveľkonočné popoludnia**, počas ktorých budeme zhotovovať veľkonočné dekorácie, maľovať kraslice a pripravovať rôzne veľkonočné dobroty. Popoludnia budeme realizovať17. 3. a 24. 3. 2010 od 15.00 do 17,00h.

V dňoch 29., 30., a 31. 3. 2010 pozývame občanov na **Veľkonočnú výstavu**. Zároveň prosíme o zapožičanie exponátov s veľkonočnou tematikou (vyšívané obrusy, maľované kraslice, rôzne veľkonočné dekorácie a pod.) Exponáty budeme zbierať do 24. 3. 2010.

Erika Galbavá

MIESTNA KNIŽNICA

Knižnica ďakuje

Ďakujeme čitateľom, ktorí prispievajú knihami a periodikami do fondu knižnice. V mesiacoch január a február to boli:

Ľudmila Košíková, Mgr. Peter Derňár, p. Bršel, Mgr. Erika Bršelová zakúpila v kníhkupectve Modul knihy v cene 100 €, a mnoho ďalších, ktorí si neželali, aby boli menovaní.

Úprimne im všetkým ďakujeme!

Mesiac knihy

K mesiacu marec sa viaže prívlastok Mesiac knihy. Kniha by mala byť prirodzenou súčasťou nášho každodenného života. Sú ľudia, ktorí si vážia hodnotu dobrej knihy a vo voľných chvíľach často po nej siahajú. Žiaľ, v súčasnej ére stále sa množiacich zdrojov modernej informačnej technológie sú i takí , ktorí majú k literatúre ľahostajný vzťah. Hlavne sú to mnohí mladí ľudia a deti. Ak však človek nezíska kladný vzťah ku knihe v útlom veku, potom to ide čoraz ťažšie. Ochudobňujú svoj duševný obzor, majú slabú slovnú zásobu... Naopak, kto číta , lepšie pozná gramatiku, plynulo číta, píše dobré slohové práce, má dobrú fantáziu a predstavivosť, je múdrejší... Preto apelujem na vás, milí rodičia. Podporujte čítanie u svojich detí. Kupujte im knihy , po ich prečítaní sa o nich rozprávajte. Vtedy zistíte, aké je vaše dieťa vnímavé.

Knižnica pripravuje

Aj tento rok knižnica pripravila podujatia na Mesiac knihy. V spolupráci so školami, škôlkou, špeciálnou školou a čitateľmi počas celého marca budú prebiehať rôzne podujatia. Spomeniem aspoň niektoré:

- ***Kolotoč hlasného čítania***
- ***Hronský a jeho rozprávky***
- ***Rôzne kvízy***
- ***Slávnostný zápis nových čitateľov***
- ***Malý princ - Exupéry***
- ***Nakresli svoj príbeh***
- ***Veľkí a malí kamaráti si čítajú***

V mesiaci apríl sa uskutoční 2. ročník - Zeleň je život v spolupráci s LZ Palárikovo a ZŠ Karola Strmeňa.V priestoroch DK budú tiež prezentované projekty, výtvarné a literárne práce žiakov školy zamerané na ekológiu a prírodu.

Mária Slažanská, ved.knižnice

Už sa fašiang kráti, už sa nenavráti...

Fašiangy bývali krátke alebo dlhé, podľa kalendára. Dlhé vraj boli dobré pre staré dievky, lebo sa mali čas poobzerať po ženíchoch, keďže fašiangy boli vždy obdobím zábav a svadieb. Fašiangy vrcholia troma dňami zábav – v nedeľu, pondelok a utorok pred popolcovou stredou. Do týchto troch posledných dní sa sústredili všetky zvyky a veselé zábavy. V mnohých dedinách ešte i dnes usporadúvajú fašiangové sprievody s maskami medveďa, kozy i turoňa, ktorý je symbolom mužskej sily a plodnosti, i masky, napodobňujúce rôzne povolania a mnoho iných. Deň pred veľkým pôstom mali v každom dome na obed údené bravčové mäso, slaninu, klobásu, šišky, fánky a viac ako inokedy sa pilo víno či pálenka. Bolo to obdobie spevu, tanca, výskania i opitosti. Zábava sa vždy končila v utorok o polnoci. Nasledujúci deň- v stredu, ktorú nazývali i škaredou, ženy poumývali a vysúchali popolom všetky nádoby a hrnce od fašiangovej mastnoty a nastalo obdobie 40-dňového pôstu. V pôstnom období sa varili jedlá bez masti, iba na rastlinnom oleji či masle a iba pôstne jedlá – rôzne omáčky, kelkýše, jedlo sa sušené ovocie a múčne jedlá. Toto predjarné obdobie bolo veľmi bohaté na zvyky. Časom sa pravý zmysel rôznych povier a obyčajov úplne vytratil a tie, ktoré sa dodnes zachovali, nadobudli v zmenených podmienkach celkom iný charakter. Čo však ostalo nezmenené, je zvyk spoločenskej zábavy ľudí na dedine.

I my, dôchodcovia, sme sa inšpirovali fašiangovou ľudovou piesňou:

„Poďte chlapci s nami, poďte k muzike,
skočíme si u richtára pri harmonike.
Fašiangy sú, zabavme sa v kole veselom.
Fánok, šišiek, huspeninky je tam plný dom."

Dňa 15. februára 2010 sa v Dome kultúry v Palárikove zišlo na svojom tradičnom „Šiška bále" 85 dôchodcov.

Počet účastníkov nasvedčuje tomu, že o naše akcie je stále záujem. Stoly sa prehýňali pod fašiangovými dobrotami, ktoré pripravili šikovné ruky našich členiek, polahodili nielen očiam,ale i chuťovým pohárikom. Muži sa tiež mali čím pochváliť – dobrým vínkom, pálenkou, klobásou i domácou šunkou. Nálada bola ako vždy vynikajúca, lebo si ju každý priniesol so sebou už z domu. Do tanca i na počúvanie hrala skupina Heligonka pod vedením Karola Plesnivého, ktorá hudbou a spevom vniesla do sály výbornú atmosféru, ktorá vydržala až do záveru. I keď bez sponzorov, i na našom plese bola tombola, časť darčekov darovala naša organizácia, ostatné darovali sami členovia s myšlienkou „ja potešim teba a ty mňa."

Blíži sa Veľká noc, zastavme sa a zamyslime sa. Veď všetko hmotné, racionálne, čo človeka drží pri zemi, vedie skôr či neskôr k nespokojnosti. Ak nehľadá niečo vyššie, „nebeskejšie", dosiahne možno pozemský úspech, ale určite mu niečo vždy chýba. Musí niekedy pripustiť, že nie je na tomto svete sám. Človek počas života veľakrát padne, musí prekonávať rôzne prekážky, klesá na duchu. .. Nie každý je tak silný, aby nepotreboval duchovnú podporu. Každý po svojom nesie svoj životný kríž, padá pod ním i vstáva a kráča ďalej. Určite sa nesie ľahšie, keď vieme, že nám niekto pomáha. A Veľká noc je aj o tom, ako máme výjsť z davu a poutierať mokré čelo tomu, kto našu pomoc práve veľmi potrebuje. Je o prerode v nás a pomoci druhým niesť životný údel.

Požehnané veľkonočné sviatky plné porozumenia, lásky a pokoja.

Zdravie, šťastie, úsmev v tvári, želám Vám počas všetkých dní tejto jari.

Elena Šrámeková

Zimné okienko do MŠ

K najkrajším sviatkom v zimnom období patria Vianoce. Spoločne s deťmi sme sa tešili a pripravovali už od začiatku decembra. Vyzdobili sme škôlku a čakali Mikuláša. Prišiel aj so sprievodom anjelov a čertíkov. Naše deti ich privítali ako sa patrí, spevom, tancom a básničkami. Sladká odmena v balíčkoch im rozžiarila očká.

Nasledovali predvianočné dielne, kde si rodičia spoločne s deťmi vyrábali rôzne vianočné ozdoby a dekorácie. V každej triede si posledný deň pred zimnými prázdninami deti spoločne s p. učiteľkami urobili škôlkársky Štedrý deň, kde nechýbali oblátky s medom, rozkrojené jabĺčko, orechy či voňavé medovníčky. V novom roku si pod škôlkárskym stromčekom našli darčeky, rôzne nové hračky.

Prekvapenie pripravila aj skúpa Perinbabka, ktorá si to nakoniec rozmyslela a nadelila nám snehovú perinu. Tak začali naše zimné radovánky. Deti sa sánkovali, guľovali, stavali snehuliakov, iglu zo snehu, hľadali stopy zvierat v snehu, robili rôzne pokusy...

Driemu v nás aj malí ochranári, ktorí sa starajú o zvieratká a vtáky. S deťmi sme vyrobili kŕmidlá, ktoré plníme rôznymi dobrotami.

Nezabudli sme ani na povinnosti. Predškoláci sa usilovne pripravovali na zápis. Navštívili aj prvákov, aby si vyskúšali školské lavice, stoličky a prezreli nové šlabikáre. Malí školáci im ukázali, čo sa za prvý polrok naučili, a našim deťom sa to páčilo. Začiatkom februára sa vybrali spolu so svojimi rodičmi na zápis do 1. ročníka ZŠ.

Vo februári sme mali i karneval, na ktorý sa deti vždy veľmi tešia.

Helena Markuseková

Riaditeľstvo Základnej školy K. Strmeňa s Materskou školou Palárikovo

Ďakuje

všetkým, ktorí v roku 2009 nezištne pomohli materskej škole formou materiálnej, finančnej pomoci (nákup hračiek) a rôznymi službami (úprava školského dvora a príprava dvoch novozriadených tried):

- Rodičovské združenie pri Materskej škole Palárikovo
- Obecný úrad Palárikovo
- Pekáreň Mederanka
- pán Čapucha Štefan
- Ing. Židuliak Róbert
- pán Jankeje Jozef
- pán Perniš Ján
- Ing. Kucharová Mária
- pán Horváth Adrián
- manželia Štepníkovci

Riaditeľstvo Základnej školy K. Strmeňa s Materskou školou Palárikovo

oznamuje rodičom, že sa uskutoční

ZÁPIS DETÍ

do Materskej školy Palárikovo
na školský rok 2010/2011
v dňoch 9. a 10. marca 2010,
a to nasledovným spôsobom:
- 9. marca od 8:00 do 11:00 hod.
Tento deň sa realizuje aj Deň otvorených dverí v MŠ
- 10. marca od 14:00 do 16:00 hod.

Rodičia prídu na zápis aj s dieťaťom, prinesú jeho rodný list, potvrdenie o zdravotnom stave dieťaťa od detského lekára a svoj občiansky preukaz.

Zápis prváčikov

V dňoch 4. a 5. februára 2010 sa v popoludňajších hodinách na pôde našej ZŠ uskutočnil zápis tridsiatich budúcich prvákov pod vedením pani učiteliek: Mgr.Hindickej, Mgr.Horváthovej a Mgr. E. Dubcovej. Motivačnou témou celého zápisu bola krajina dvoch lienok, ktoré sa budúcim prváčikom mimoriadne páčili. Detičky zázračnou krajinou sprevádzali i škôlkárske pani učiteľky: Kočkovičová, Fabulová, Lukáčová. Budúci prváčikovia s radosťou hľadali najväčšiu a najmenšiu lienku, vyfarbovali jej domček a dokončili lienkin svetrík, pričom hravou formou preukázali svoje grafomotorické zručnosti.

Deti odchádzali so sponzorským batôžkom Budúceho školáka od spoločnosti Rama a s úsmevom na tvári.

PaedDr. Adela Melišeková Dojčanová

Návšteva škôlkárov

Dňa 3. februára 2010 sa v rámci spolupráce ZŠ a MŠ stretli škôlkári a žiaci 1. ročníka. Prváci ukázali deťom zošity, Šlabikár, predviedli sa v čítaní, písaní, počítaní. Škôlkári im s radosťou zaspievali a nakreslili obrázky.

Na záver si deti navzájom darovali darčeky, ktoré vlastnoručne zhotovili.

Mgr.Eva Dubcová

Projekt „Objav mlieko“

„Byť človekom znamená vedieť, zaujímať sa a klásť si otázky – neustále posúvať hranice vlastnej existencie. (*Robert Fulghum*)

Žiaci prvého až štvrtého ročníka ZŠ sa v rámci plánu regionálnej výchovy zapojili do europrojektu podporovanom Ministerstvom pôdohospodárstva SR. Deti na hodinách výtvarnej výchovy nakreslili „svoju cestu mlieka“ a ich výtvarné dielka bojujú vo fotosúťaži o vecné ceny s logom projektu, ďalej súťažia o výlet na jednu zo slovenských fariem, kde ich oboznámia s výrobou mlieka. V neposlednom rade chcú naši žiaci spolu so škôlkármi vyhrať bezplatné predstavenie divadla Piky známych Eli a Hopa. Žiaci druhej A sa snažia zabojovať aj projektom Mliečnej farmy a domu, ktoré vytvorili z kartónov na hodinách vlastivedy. Fotoalbumy a súťažiace fotografie nájdete na webovej stránke projektu.

Beseda o Bratislave

Bez histórie a kultúry by akákoľvek obroda nemala tvar, v dôsledku čoho by ani nič neznamenala. (*Albert Camus*)

V januári 2010 sa v priestoroch 2.A triedy uskutočnila zaujímavá beseda s Mgr. Máriou Haraštovou, stredoškolskou učiteľkou, ktorá prišla druhákom porozprávať o histórii Bratislavy. Nadviazala na knihu Prešporských povestí od M. Ďuríčkovej, pretože ju deti čítali ako mimočítankovú literatúru. Pani Haraštová žiakom pripravila pútavé aktivity: vytváranie osobného erbu, cestu po mape Bratislavy, ktorú sama vyrobila a deti na ňu pripevňovali historicky známe bratislavské budovy. Prstom po mape prešli ulice Starého mesta a vypočuli si napríklad i Povesť o Michalskej bráne. Za pútavú besedu M. Haraštovej ďakujeme.

PaedDr. Adela Mališeková Dojčanová

Malí informatici

Vždy ide o dieťa, včera i dnes. Dieťa, ktoré čaká za dverami našich sŕdc, vždy sa stane niečo úžasné (*Robert Fulghum*)

Dňa 23. februára 2010 sa na pôde našej ZŠ v priestoroch počítačovej učebne stretli druháci a škôlkári, aby sa spolu oboznamovali s programom počítačového kreslenia. Deti spolupracovali, boli aktívne a po hodine strávenej v počítačovej učebni odchádzali s dobrým pocitom z toho, že sa niečo nové naučili.

Úspechy žiakov na olympiádach

Toto obdobie bolo plodné na rôzne súťaže a olympiády. Na škole sa najprv konali školské kolá a to v rámci geografickej, dejepisnej, matematickej olympiády i obľúbenej súťaže EXPERT.

V dejepise nás na okrese reprezentovali Matej Horňák, Jana Španírová a Veronika Podbehlá, z ktorých Janka obsadila 3. miesto. Najviac bol úspešný Matej, ktorý postúpil na krajské kolo z druhého miesta.

Na okresnom kole geografickej olympiády v Nových Zámkoch po víťazstve na našej škole boli najúspešnejší Matej Horňák (7.B) a Romana Kusalíková (6.B) a obaja postúpili na krajské kolo.

Ďalšou súťažou bol Expert, kde bolo viac úspešných riešiteľov z našej školy a dokonca dvaja majú ocenenie TOP riešiteľa, a tak získali tri diplomy: Jana Španírová a Matej Horňák, ktorí si zaslúžia veľkú pochvalu. Ostatní úspešní sú: Paulína Kitková (7.B), Klaudia Kucharová (7.B), Aurel Hakke (9.A) a Tomáš Smolárik (9.A).

A na záver ešte trochu matematiky. Ani v okresnom kole matematickej olympiády sme neobišli bez úspechov. Postarali sa o to: Klaudia Hložeková (9.A), Patrik Huba (5.A) a Boris Kollár (5.B)a zo 4.A: E. Kodadová, V. Hlozáková, S. Halászová, B. Hakkeová a Z. Španírová, ktorí so svojimi počtami bodov patria medzi úspešných riešiteľov. Vynikajúco počítali príklady žiaci i v Pytagoriáde, ktorej školské kolo sa odohralo v predchádzajúcich mesiacoch. Medzi najlepších sa zaradili: M. Smolárik a D. Kuchar z 3.A, P. Heneš zo 4.B a opäť E. Kodadová, V. Hlozáková, S. Halászová zo 4.A.

Postupujúcim želáme veľa šťastia a dúfame, že prinesú krásne ocenenia a diplomy z krajských súťaží.

Barbora Remeňová a Lucia Markusková, 7.B

Úspešní recitátori

Ako každý rok, ani teraz sa naša škola nezaobišla bez rôznych súťaží v recitácii, či dokonca ocenení na mimoškolských kolách. Už v prvej recitačnej súťaži, ktorá sa na našej škole uskutočnila, naše reprezentantky preukázali dobrú prípravu. Bola to súťaž v prednese povestí, Šaliansky Maťko, v ktorej nás na okresnom kole v Nových Zámkoch reprezentovala už niekoľkokrát ocenená Jarka Žačiková z 5.A triedy. Tá sa umiestnila hneď na 1. mieste s postupom na krajské kolo v Nitre. Ani tam nás dňa 3. februára nesklamala a svojimi recitačnými schopnosťami obsadila 3. miesto.

V ďalšej recitačnej súťaži s názvom Hviezdoslavov Kubín nás na okresnom kole dňa 17. 2. reprezentovali Dávid Hrušovský zo 4. A, Barborka Šimková zo 4.B triedy a napokon opäť Jarka Žačiková. I tam ich prednes zapôsobil na porotu. Barborka si odtiaľ zaslúžene odniesla 3. miesto. Jarka, ako inak, tiež svojimi schopnosťami a veľkým úsmevom zaujala porotu, a umiestnila sa na 2. mieste. V tejto súťaži však ešte neskončila. Dňa 16. 3. 2010 nás bude reprezentovať na krajskom kole. Držíme jej palce a veríme, že i tam sa bude zo všetkých síl snažiť zaujať porotu. Dúfame, že naši šikovní recitátori nestratia chuť do súťaženia ani budúci rok!

Jana Španírová, 6.B

Ocenené štvrtáčky v literárnej súťaži

Naše štvrtáčky: Vanda Ďuricová (4.B) a Sabina Horváthová (4.A) boli ocenené a pozvané na vyhodnotenie literárnej súťaže, ktorú vyhlásilo Bratislavské bábkové divadlo po odohraní predstavenia s motívom rozprávky Alibaba a 40 zbojníkov.

V novembri sa žiaci prvého stupňa zúčastnili na spomínanej divadelnej rozprávkovej hre v Bratislave. A keďže sa im zvláštne spracovanie svetoznámeho príbehu o Alibabovi veľmi zapáčilo, rozhodli sa, že sa zapoja do súťaže svojou prácou práve o ich návšteve divadla.

Po dvoch mesiacoch ich čakalo prekvapenie. Do školy prišla listina s vyhodnotením prác a zároveň pozvánka pre naše dve žiačky zo 4. ročníka: Vandu Ďuricovú a Sabinu Horváthovú na 22. februára, aby si v našom hlavnom meste prevzali ocenenie. Žiaľ, ani jedna z nich sa nemohla zúčastniť slávnostnej udalosti, no diplomy a darčeky sa k nim predsa dostali.

A tak tvorivosť, fantázia a postreh našich detí boli nakoniec zaslúžene odmenené.

Mgr. Slavomíra Belanová

Účelové cvičenia 2010

Každoročne sa konajú účelové alebo takzvané „branné“ cvičenia. Bývajú v dvoch termínoch: prvé je o teoretickej príprave a to v prvom polroku školského roka, a druhé - praktické v druhom polroku, kedy sa vždy chodieva von.

My sme už tento rok 28. januára absolvovali teoretickú časť. Skladala sa z viacerých okruhov.

K najzaujímavejším patrilo zdravotníctvo, ktoré mala aj tento rok na starosti p. uč. Gulbišová a pani M. Šátková. Vysvetlili nám základy prvej pomoci a ako vždy sme si skúšali používanie obväzov na ruku, keby sa nám raz prihodila zlomená ruka.

Na topografii s p. uč. Tóthovou sme sa museli naučiť určovať azimut a tiež to, čo máme robiť v prípade náhleho prenocovania v prírode – v prípade bivakovania.

Mali sme aj jednu hodinu s policajtom, ktorý nás prišiel poučiť o základoch cestnej premávky a dal nám možnosť vypytovať sa a zistiť kopu zaujímavých informácií, napr. o trestnej činnosti.

Čo by sme mali vedieť, keby vybuchla elektráreň a v ovzduší by boli rádioaktívne látky – to nás naučila p. uč. Syčová a p. uč. Jalcová. Hodinu sme strávili sledovaním obrázkov vecí, ktoré by sme si v tom prípade mali zobrať so sebou, a toho, čím by sme sa nemali zaťažovať.

Tentokrát sme si neskúšali plynové masky, lebo tie naše školské sú už hodné múzea, ale merali sme si každý veľkosť tváre. Vzor človeka zabaleného do igelitu a nepremokavých látok sme videli na krásnom obrázku a dostali sme k nemu riadny výklad.

Jednu hodinu sme strávili vo vlastnej triede. Triedna učiteľka vysvetľovala výchovu k bezpečnému správaniu.

Bol to iný deň, aj keď ľahší od obyčajných, no veľmi náročný, lebo základy, ktoré sme sa naučili, nám môžu byť veľmi užitočné v niektorých situáciách a môžu dokonca zachrániť život.

Klaudia Hložeková, 9. A

Náš prvý karneval

Áno, je to tak. Na našej základnej škole sa po prvýkrát uskutočnil karneval pre druhý stupeň. My starší sme sa nesmierne tešili, lebo nás čakal deň takmer bez učenia. Prvé dve hodiny sme to museli nejako vydržať, ale potom to stálo za to.

Po prvých dvoch hodinách sme sa začali všetci pripravovať, maľovať sa, prezliekať, aby sme boli čo najkrajší a najvtipnejší. Vyberali sme masky, ktorými by sme zaujali.

Už skoro dokonalí vo svojich prevlekoch sme sa premiestnili do veľkej telocvične. A tam už sedelo a stálo množstvo masiek: od pirátov, zdravotných sestričiek, punkerov, princov, šašov a zvieratiek až k vojakom či farebným teletabis. Moderátor Marek ich postupne po triedach predstavil a pekne v promenáde prešli po telocvični. Zábava bola naozaj skvelá. Ujovia dídžeji hrali super pesničky, na ktoré sa dalo výborne vyblázniť. Bolo veľmi ťažké vybrať tri najlepšie masky z každej triedy. Pani učiteľky mali čo robiť. Ale nakoniec sa zhodli a podľa mňa vybrali správne, lebo *chromý človek* v podaní Lukáša Remeňa bol originálny.

Ale čas veľmi rýchlo letel. Padli posledné pesničky, posledné fotky. Po triedach sme pomaly so smútkom v očiach opúšťali telocvičňu a poberali sme sa do tried.

Myslím si, že na 15. február tak ľahko nikto nezabudne!

Simona Páldiová, 9.A

Fašiangový karneval

„Fašiangy, Turíce, Veľká noc ide,
kto nemá kožúška, zima mu bude...“

Dňa 16. februára 2010 sa pre žiakov 1.-4. ročníka uskutočnil v priestoroch telocvične ZŠ fašiangový karneval. Triedy boli razom plné princezien, drakov, rytierov, čarodejníkov, ale i múmií, spidermanov, ninjov... Chodbami sa ozýval veselý spev piesne Fašiangy, Turíce, ktorou deti rozveselili dokonca i panie kuchárky s pani vedúcou v jedálni, kam tiež zavítali, aby sa podelili s dobrou náladou. Zábava pokračovala v telocvični prezentáciou masiek a diskotékou. Maskotom karnevalu sa stala Ľadová kráľovná, ktorú stvárňovala Nelka Šimoničová.

Všetky deti si odniesli okrem dobrej nálady i sladkú odmenu.

PaedDr.Adela Melišeková Dojčanová

Obecná polícia informuje

➢ Dňa 21. 11. 2009 boli zistení páchatelia trestného činu poškodzovania cudzej veci: M.M., O.P., R.S., O.N.. Páchatelia boli odovzdaní na riešenie PZ SR v Nových Zámkoch.

➢ Dňa 28.11.2009 a 4. 12. 2009 bol odchytený pes. Po zistení vlastníka bol majiteľovi pes vrátený.

➢ Dňa 15. 1. 2010 bolo začaté trestné konanie voči trom študentom, ktorí napadli občana.

➢ Dňa 28. 1. 2010 členovia obecnej polície vykonali prednášky v ZŠ K.Strmeňa s výchovným efektom, ktoré boli zamerané na dopravu a školskú kriminalitu.

➢ V tejto dobe sa rieši trestný čin krádeže zo zberných surovín na Štefánikovej ulici.

Naše telefónne číslo je nezmenené: **0905 383 096**.

Rád by som Vás informoval, že svoje podnety a názory môžete posielať na emailovú stránku obecnej polície Palárikovo: **obecpolicia@zoznam.sk**

Alexander Turan, náčelník OP

Starosta, po dedine behá pes!

Azda nieto strarostu, ktorý by sa nestretol s takýmto telefonátom. Najčastejšie zavolá ustarostený občan práve vtedy, keď starosta odchádza z úradu na dôležitú poradu, rokuje na obecnom úrade s návštevou alebo sa pripravuje na zasadnutie obecného zastupiteľstva. Jedným slovom, je v časovej tiesni.

Keďže starosta tuší, že uvedený problém sa bude opakovať možno aj pravidelne, pokúsi sa celú záležitosť už na začiatku riešiť komplexne. Ako prvých zavolá poľovníkov a poprosí ich o pomoc. Títo odmietnu, pretože psa môžu odstreliť až dvesto metrov od posledného domu v dedine a v obci len vtedy, ak by očividne zúrivo napádal občanov alebo bol besný. Pes odtrhnutý z reťaze alebo malé šteniatko vyhodené z auta do tejto kategórie väčšinou nepatria. Ako druhé zavolá starosta do útulku v okresnom meste. Tam disponujú aj šarhom, ktorý psa odborne odchytí. Najskôr sa dozvie, že odchyt psov vykonávajú len v mestách, s ktorými majú zmluvu. Túto zmluvu má len okresné mesto, na uzavretie ďalšej zmluvy nie je vôľa - a v tomto naliehavom prípade teraz ani čas,chýbajú personálne kapacity. Starosta sa teda ponúkne, že psa dá odviezť do útulku, len nech už nebehá po dedine. Na to obdrží odpoveď, že to po prvé stojí sto eur a po druhé, momentálne žiadne zvieratá pre preplnenosť neprijímajú. Poslednou možnosťou je pre starostu veterinár. Telefonicky sa ho spýta, či psa môže „uspať". Veterinár najskôr vysvetlí, koľko to bude stáť (okrem poplatku za veterinárny úkon treba rátať aj s poplatkom pre kafiliériu), potom však ešte raz skúsi starostu obmäkčiť - veterinár je tiež lekár a chce psom v prvom rade pomôcť, nie ich zabíjať. Nakoniec sa to skončí tak, že starosta kŕmi na dvore obecného úradu odchyteného psíka krekrami, ktoré zobral svojmu vlastnému psovi a dúfa, že niekto takéhoto psíka pritúli. Niektorí starostovia chovajú takýchto odchytených psíkov doma. V podaktorých dedinách by si však mohli pomaly otvoriť súkromný útulok. Ktovie, možno by bol po skončení funkčného obdobia dostatočným zdrojom obživy.

(*prevzaté z Obecných novín*)

Slávnostné odhalenie tabule na počesť ThDr. Ferdiša Jurigu

V mrazivú nedeľu 20. decembra 2009, z iniciatívy nášho rodáka JUDr. Jaroslava Dubca, za účasti starostu obce Mgr. Jozefa Derňára, bola na farskom úrade slávnostne odhalená tabuľa na počesť rímsko-katolíckeho kňaza, národovca, politika a publicistu ThDr. Ferdiša Jurigu.

Ferdinand Juriga sa narodil 12. 10. 1874 v Gbeloch, zomrel 23. 11. 1950 v Bratislave. Štúdium teológie absolvoval v r. 1898 na viedenskom Pázmáneu.

Napriek krátkemu času (u nás pôsobil ako kaplán v r. 1901-1902), mal mimoriadnu zásluhu na zachovaní a obnovení slovenského národného povedomia obyvateľov Slovenského Medera.

Založil u nás *Spolok striezlivosti* (zameraný proti rozmáhajúcemu sa alkoholizmu), do ktorého sa nahlásilo viac ako 100 mužov, ďalej *Úverkový spolok*, ktorý slúžil šetreniu peňazí. Prostredníctvom *Mládeneckého spolku* poskytoval mládeži dobrú a nevinnú zábavu (loptové hry, spievanie slovenských piesní, čítanie a predplácanie slovenských časopisov...). Svojou mimoriadnou aktivitou a šikovnými psychologickými ťahmi zmaril národne ničivú prácu panstva a školy, čo však zapríčinilo jeho rýchle preloženie do Bratislavy.

O jeho nadaní a neutíchajúcej národno-oslobodzovacej práci svedčí i niekoľko faktov z jeho bohatého a búrlivého života:

- r. 1905 - redaktor Ľudových novín, Katolíckych novín, Spolku sv.Vojtecha
- r.1906-1918 - poslanec Uhorského snemu, ktorý od r.1914 požadoval zavedenie slovenčiny na ľudové a stredné školy, opatrenia na podporu rodín vojakov, zdanenie bohatých v prospech rodín postihnutých vojnou, žiadal volebné právo vojakov a žien
- 18. 10. 1918 - ako člen výkonného výboru Slovenskej národnej rady prvý predniesol na Uhorskom sneme prejav o sebaurčení Slovákov a všetkých národov Uhorska a odmietol právo snemu hovoriť a konať v mene Slovákov
- 30. 10. 1918 - spoluautor a signatár Martinskej deklarácie
- r. 1918-20 - člen Dočasného Národného zhromaždenia
- r. 1920-1929 poslanec Národného zhromaždenia v Prahe za HSĽS

Po r. 1929 sa pre názorové rozpory a po vylúčení zo strany v politickom živote prestal angažovať.

Bližšie o živote tohto významného slovenského národného dejateľa sľúbil napísať do ďalšieho čísla Našich novín JUDr. Jaroslav Dubec, ktorému zároveň ďakujeme za myšlienku i realizáciu pamätnej tabule na počesť ThDr. Ferdiša Jurigu.

Ing. Alžbeta Husková

Prvý tohoročný odber krvi

I tento rok MO SČK v Palárikove pokračuje s organizovaním hromadného odberu krvi. Prvý tohoročný odber krvi sa u nás uskutočnil dňa 2. februára.

Ďakujeme všetkým dobrovoľným darcom krvi, ktorí sa v hojnom počte zúčastnili na odbere v našom dome kultúry a aj tým, ktorí krv odovzdali v Nových Zámkoch na transfúznej stanici.

MO SČK v Palárikove zorganizoval už XII. reprezentačný ples, ktorý sa uskutočnil 20. februára 2010 v reštaurácii Eden. Ďakujeme zamestnancom za dobrú stravu a výzdobu sály. Poďakovanie patrí i všetkým sponzorom, ktorí prispeli do tomboly.

Mária Šáteková
predseda MO SČK v Palárikove

PREČO PÔST TRVÁ ŠTYRIDSAŤ DNÍ?

17. februára sme vstúpili do posvätného okruhu štyridsiatich dní pôstneho času. Tento počet bol natoľko dôležitý, že v latinčine dal dokonca meno celému tomuto obdobiu: pôst sa po latinsky povie Quadragesima (čítaj: Kvadragézima), čo po slovensky znamená štyridsiatnica. Číslo štyridsať má teda pre pôst podstatný význam a pomôže nám odkryť samotnú podstatu pôstu.

V Biblii majú totiž čísla vždy zvláštny význam. Vlastne skoro nikdy nechcú označiť počet ľudí, dní, alebo bohatstva tak, ako ich chápeme my dnes. Čísla v Biblii nám nechcú odpovedať predovšetkým na otázku „Koľko je toho?" Chcú odpovedať na otázku: „Aké je to?" Akých má byť teda tých štyridsať dní pôstu? Číslo štyridsať má vo Svätom písme dlhú tradíciu. Štyridsať dní a štyridsať nocí pršalo na zem pri potope sveta, aby vody potopy obmyli z tváre zeme všetok hriech. Mojžiš sa štyridsať dní zdržiaval na vrchu Sinaj, aby mu tam Boh zjavil desať Božích prikázaní. Ich dodržiavanie bolo potom vždy zárukou priateľstva medzi Bohom a jeho ľudom. Štyridsať rokov blúdil izraelský ľud po púšti, aby sa naučil dôverovať Bohu. Štyridsať dní a nocí prosil Mojžiš Boha, aby nezahubil svoj ľud za to, že ho opustil. A Boh Mojžiša vyslyšal. Štyridsať rokov kraľoval Dávid a štyridsať rokov jeho syn Šalamún nad Izraelom, aby ukázali, že nie sú kráľmi pre svoju výnimočnosť, ale iba z Božej milosti a dobroty. Štyrdisať dní a nocí išiel prorok Eliáš k Božiemu vrchu Horeb, aby sa očistil. Na tomto vrchu sa mu totiž mal zjaviť Boh. Prorok Jonáš určil Ninivčanom lehotu štyridsať dní, aby sa odvrátili od svojich zlých skutkov a nezahynuli. Ježiš sa štyridsať dní a nocí zdržiaval na púšti, kde ho diabol pokúšal a po svojom zmŕtvychvstaní sa štyridsať dní zjavoval apoštolom, aby ich priviedol k viere. Všetky tieto štyridsiatky majú jedného spoločného menovateľa. Je ním zmena. Číslo štyridsať je teda pre Bibliu číslo zmeny, konkrétne: zmeny k lepšiemu.

Aj my máme teraz pred sebou posvätný okruh štyridsiatich dní. Aj pre nás je to čas, kedy máme úžasnú možnosť zmeniť sa k lepšiemu. Preto je tento čas zasvätený niekoľkým dôležitým aktivitám. V prvom rade je potrebné pozorne a nanajvýš kriticky preskúmať svoj život. Je potrebné prestať s budovaním imidžu a netváriť sa pred ostatnými, že som niečím, čím naozaj nie som. Je tu čas pozorne preskúmať, aký vlastne v skutočnosti som. Preto sa Cirkev snaží vytvárať vhodné podmienky k tejto aktivite tým, že sa v pôste rušia všetky sviatky a hlučné zábavy, ktoré by nás mohli rozptyľovať.

Ďalšou dôležitou pôstnou aktivitou je modlitba. Pri modlitbe sa toiž človek na nič netvári, ale vidí sa pred Bohom taký aký je: v celej svojej nahote. Navyše prosebná modlitba dokáže odstrániť aj také zlo, ktoré my sami svojimi silami zvrátiť nedokážeme. Je to účinný prostriedok, vďaka ktorému sa môžme zmeniť.

Ďalšou významnou pôstnou aktivitou je vlastný pôst. A to nielen od mäsa. Postiť sa dá od cigariet, od televízie, od počítača, od alkoholu i od iných vecí. Pôst so sebou prináša odpútanie sa od závislostí, čiže pôst nás robí slobodnejšími, keď zistíme, že veci na ktorých sme predtým lipli, vlastne až také dôležité nie sú.

A napokon almužna, čiže schopnosť podeliť sa s niekým o niečo. Tento skutok je najvyšším prejavom lásky. Almužna nás robí podobnými Bohu, lebo tá najväčšia almužna je korunou celého pôstu: vo veľkonočných sviatkoch slávime totiž najvyšší prejav lásky samého Boha. Najväčšia almužna bola tá, keď sa Boh v Ježišovi Kristovi s nami podelil o svoj večný život. Napodobňujme teda aj my jeho dobrotu a lásku, aby tohtoročný pôst priniesol do života každého z nás vytúženú zmenu k lepšiemu.

Róbert Horka,
správca farnosti

Stíchol hlas Maríny Havranovej...

V Arlingtone (USA) 22. januára 2010 zomrela naša rodáčka pani **Agneša (*pôvodne Alžbeta*) Gundová - Jergová**, ktorú najmä slovenský exil a poslucháči kedysi zakázaného Hlasu Ameriky poznali pod pseudonymom Marína Havranová.

Narodila sa v Slovenskom Mederi 4. novembra 1926 manželom Štefanovi Gundovi a Alžbete rod. Fialovej. Najskôr pracovala v rôznych podnikoch ako účtovníčka. Ako vynikajúca redaktorka pôsobila v r. 1953-1968 v časopise Život. Pre nesúhlas s režimom v r. 1968 emigrovala spolu s dvoma deťmi za manželom JUDr. Ladislavom Jergom do USA, kde pôsobila 17 rokov ako hlásateľka v rozhlase Hlas Ameriky.

Pod pseudonymom Marína Havranová svojím príjemným hlasom informovala poslucháčov v Československu o živote na západe a napriek rušeniu príjmu tohto rozhlasu sa jej darilo rodákom vlievať nádej na zmenu režimu vo vlasti.

Svoj literárny talent prejavila v zbierke krátkych próz *Doba hmlí* (1957). Veľký záujem vyvolala jej kniha reportážne ladených próz *Diabol s výstrihom* (1964). V tejto knihe, ktorá vyšla v dvoch vydaniach, sugestívne opísala deväť dievčenských osudov, ktoré boli trestané za výtržníctvo a prostitúciu.

Tématike mládeže bez ideálov sa venovala aj v ďalšej zbierke krátkych próz *Kto sa nechce dotknúť dúhy* (1965).

Kniha *Ako plačú vtáci*, ktorú venovala problematike vysťahovalectva, pre jej odchod do USA nebola vydaná.

V exile napísala pre najmenších čitateľov dve pôsobivé knižky - rozprávky *Žoly bol ohnivý pes* a bábkovú hru *Hajulka*, ktoré vyšli v Slovenskom ústave sv. Cyrila a Metoda v Ríme.

Kniha *Koloman Sokol v zemi smädných* (1979) je výsledkom osobných stretnutí a bohatej korešpodencie medzi Agnešou Gundovou-Jergovou a zakladateľskou osobnosťou modernej slovenskej grafiky. Majster Koloman Sokol sa ako vynikajúci grafik preslávil nielen na Slovensku, ale najmä v Mexiku a na celom americkom kontinente. V r. 2001 vyšlo zásluhou Matice slovenskej doplnené a rozšírené druhé vydanie pod názvom *Koloman Sokol v krajine saguaros*.

Jedinečný osud a príbeh misionárky Matky Terezy zobrazila vo vynikajúcej knihe *Legenda chodí bosá* (1989). Kniha, ktorá patrí k jej najcennejším literárnym dielam, vznikla na základe dlhšieho pobytu v Kalkate, kde bola autorka súkromným hosťom Matky Terezy.

V r. 1992 vyšla jej kniha *Putovanie za dotykom*, ktorá má osobitný historicko-dokumentačný význam, pretože sú v nej publikované autorkine rozhovory s renomovanými osobnosťami slovenského exilu. Medzi nich patril i Karol Strmeň. Pri jeho nečakanom úmrtí A. Gundová napísala: „Veľkí umelci neumierajú. S ich dušou sa možno stretávať v diele, ktoré po sebe zanechali. A básnik Karol Strmeň vyoral hlbokú brázdu..."

Po zmene režimu sa pani Agneša veľmi rada vracala do Bratislavy k sestre p. Marte Juríkovej. Pri jej návšteve na Slovensku nikdy neobišli i náš starý cintorín, kde majú pochovaných rodičov i ostatnú rodinu Fialových. S veľkou radosťou čítala a vypočula si každú zvesť z rodnej dediny, ktorú mala veľmi rada a vždy s nostalgiou spomínala na mladosť i na tých, ktorí ju predišli do večnosti.

V ďalekej Amerike stíchol jej nádherný, zamatový, láskajúci hlas, navždy odišla žena s veľkou charizmou, naša rodáčka pani Agneša (Alžbeta) Gundová - Jergová.

Ing. Alžbeta Husková

Pestovanie tabaku na okolitých majeroch v minulosti

V dnešnej dobe, keď čoraz viac sa zdôrazňuje škodlivosť fajčenia a vydávajú sa zákony na ochranu nefajčiarov, v záujme zachovania spomienok na činnosti, ktoré v minulosti boli súčasťou života obyvateľov okolitých majerov a zabezpečovali ich živobytie, pokúsim sa priblížiť techniku pestovania tabaku, ktorému sa v našich klimatických podmienkach dobre darilo.

Pestovaním tabaku sa mohol zaoberať iba majiteľ veľkých poľnohospodárskych pozemkov. V okolí obce sa tabak vo väčšej miere sadil na majeri Englové západne od centra obce už koncom dvadsiatych rokoch dvadsiateho storočia a na Juhászovom majeri za Ľudovítovom.

Pestovanie tabaku bola veľmi náročná práca a vyžadovala si celoročnú drinu na tabakových lánoch. Na túto prácu si majiteľ pozemkov najímal rodiny tzv. tabačiarov, ktorí túto prácu vykonávali po celý rok. Po odovzdaní úrody do tabakovej továrne v Nových Zámkoch koncom zimy si zisk z predaja tabaku rozdelili rovnakým dielom. Celá práca bola veľmi dôkladne skoordinovaná, v súčasnosti by sme povedali priam sofistikovaná, od nej závisel úspech či neúspech celoročnej práce rodín tabačiarov.

Na majeri Englové sa pestovaním tabaku zaoberalo 11-12 rodín tabačiarov, na Juhászovom majeri štyri rodiny. Majiteľ pozemkov poskytol tabačiarom celoročné bývanie, väčšinu poľnohospodárskeho náradia vrátane povozov a materiálu na prípravu tzv. teplých postelí, vodu na polievanie a podľa dohody aj poľnohospodárske naturálie po celý rok, napr. obilie, mlieko a ďalšie produkty. Dohoda bola obojstranne výhodná. Majiteľ pozemkov nemusel svoje poľnohospodárske prebytky predávať do výkupu a zmluvní robotníci na poliach sa nemuseli starať o nákup základných potravín. Svoju pracovnú silu mohli v plnej miere využiť pri náročnej práci s tabakom. Zmluva sa uzatvárala zväčša na jeden rok a nebolo podstatné, či bola uzatvorená písomne, vtedy slovo človeka malo veľkú váhu a nikto ho nespochybňoval.

Práce s pestovaním tabaku sa začínali veľmi skoro na jar, často už koncom zimy. Vo februári bolo potrebné pripraviť teplé postele na priesady, dnes by sme ich nazvali skleníkmi. Na určený pozemok muži navozili do obdĺžnikových záhonov čerstný pariaci sa maštaľný hnoj. Teplé postele mali dĺžku asi päť metrov. Keď bol maštaľný hnoj upravený, navozili naň úrodnú zeminu. Celý útvar bol upevnený doskami zo štyroch strán. Do dosiek boli zboku nabité klince z dvoch strán, na ktoré bola pripevnená biela textília, väčšinou plátno, ktoré udržiavalo vznikajúcu teplotu z pariaceho sa maštaľného hnoja a zároveň prepúšťalo dostatok svetla potrebného na rast tabakových priesad.

V polovici marca sa do skyprenej a poliatej zeminy záhonov zasiali tabakové semienka, ktoré tabačiari kupovali v neďalekých Nových Zámkoch. Keď bol tabak zasiaty, teplé postele boli napevno prikryté bielou textíliou a semienka nechali klíčiť. Trvalo asi 1-2 týždne, kým prvé priesady začali rásť. Zároveň však rástla i všadeprítomná burina, ktorú bolo treba vyplieť, aby tabakové priesady mali dostatok miesta na rast. Medzitým boli záhony niekoľkokrát poliate vodou.

Vodu na polievanie tabačiari vozili v dvoch sudoch a do vozov zapriahli dva somáriky, ktoré boli na majeri a slúžili iba na tento účel. Obe milé zvieratká, ktoré napodiv vôbec neboli hlúpe, ako sa nespravodlivo traduje, mali mená Janči a Bandi. Nikdy sa nevedelo, ktorý je ktorý, ale počúvali na obe mená. Tabačiari ich používali aj na zvážanie tabaku a vo voľných chvíľach sa na vozíku ťahanom somárikmi vozili dievčatá, keď práve nemali inú robotu. Bol v tom kus nenapodobniteľnej romantiky, ktorú už súčasná generácia nezažije.

Keď bolo teplé počasie, biela plachta na teplých posteliach sa na jednej strane odhrnula, aby tabakové priesady mali dostatok tepla a čerstvého vzduchu. Čím bolo teplejšie, tým viac sa plachta zvinula. Pri chladnejšom počasí boli záhony znovu prikryté, aby krehkým priesadám neuškodila zima. Priesady rástli asi do polovice mája. Po tzv. „*zmrznutých svätých*“ sa už zväčša vysadili na polia. Každý tabačiar s rodinou si prenajal od zemepána väčšinou päť katastrálnych jutár pôdy. Šieste jutro pôdy si rodina tabačiara tiež prenajímala, ale tam sadili kukuricu, zemiaky, fazuľu a iné poľnohospodárske produkty, ktoré slúžili na živobytie rodiny po celý rok. Každá rodina tiež chovala domáce zvieratá.

Keď boli priesady vhodné na vysádzanie, tabačiari ich vytrhali zo záhonov, naložili do vozov a somáriky ich odtiahli na pole. Predtým však si požičali z majera veľké štvorzubé hrable, ich zuby boli od seba vo vzdialenosti asi 50-60 cm, ktorými sa vyznačili na poliach riadky. Používal sa aj iný nástroj, ten vyznačoval vzdialenosti jednotlivých priesad od seba. Nástroj pripomínal štylizované kružidlo. Jedným zašpicateným koncom sa zapichol do zeme, druhý koniec sa posúval dopredu, zároveň jeden hrot nástroja robil aj jamky pre priesady. Do nich sa nalievala voda a robotníci vysádzali tabakové priesady. Riadky museli byť rovné, ináč by neprajníci povedali, že „tade určite prešiel vôl“... a takú kritiku si tabačiar už len z prestíže nemohol dovoliť.

Tabakové priesady bolo potrebné dvakrát okopať, medzitým sa olamovali vedľajšie nepotrebné výhonky. Niekedy sa pestoval aj taký druh, ktorému bolo nutné olamovať i kvety. V polovici leta nastal čas prvého zberu. Spravidla sa olamovali tri spodné listy, ktoré robotníci postupne vynášali na kraj poľa a viazali do tzv. uzlov. Naraz sa olámalo toľko listov, aby ich bolo možné na jedenkrát odviezť. Do vozíka sa naložilo čo najviac uzlov. Tabačiar často vyliezol aj na koleso voza a upevnil motúzom balíky tabaku, aby nepopadali. Vtedy musel niekto somárikov pridržať, lebo nie vždy trpezlivo stáli, často šantili a vyliezanie tabačiara na koleso voza sa nemuselo dobre skončiť. Keď bola rodina malá a deti ešte nemohli pomáhať na poliach, tabačiar si najal dospievajúce dievčatá z okolitých dedín a majerov na prácu. Dievčatá pracovali a bývali s rodinou, na konci sezóny dostali dohodnutú odmenu.

Tabakové listy sa odvážali do sušiarní. Boli to veľké a vysoké, zďaleka viditeľné drevené kôlne, ktoré svojsky dopĺňali panorámu usadlosti. Uzly tabaku sa zložili do sušiarne a začala druhá etapa prác. Rodinní príslušníci tabačiara a mladé dievčatá a ženy navliekali tabakové listy na obrovské oceľové ihly, v ktorých bol navlečený päťmetrový motúz. Na jeden motúz sa muselo navliecť päť oceľových ihiel listov. Prepichnuté museli byť tam, kde bol list najhrubší, ináč hrozilo, že pri sušení by listy začali z motúzov opadávať. Po navlečení sa plné motúzy vešali oceľovými hákmi v tvare „S“ na lišty pripevnené na drevených stenách sušiarne.

Po prvom zbere postupne nasledoval druhý, tretí, prípadne aj štvrtý zber, pri ktorom sa poodlamovali aj posledné najvrchnejšie listy. Tabakové listy sa postupne sušili a najsuchšie sa postupne dostávali až na samý vrch sušiarne, kým čerstvejšie listy boli spravidla nižšie.

Po zbere listov sa stvoly tabakových rastlín vytrhávali zo zeme, viazali a ukladali sa do kôp. Na poliach sa nechávali pokým uschli, potom ich pozvážali k príbytkom tabačiarov a používali na kúrenie. Suché stvoly sa na dvore zväčša lámali na kolene a nosili ku sporákom.

Začiatkom decembra tabakové listy boli už dôkladne vysušené a mohla sa začať ďalšia práca. Šnúry s listami muži zvesili a nastalo tzv. hladenie listov a triedenie podľa akosti. Keďže vonku už bolo chladno, na toto bola určená jedna z väčších miestností na majeri. Sušené listy sa poukladali na dlhé stoly, dievčatá a ženy zvliekali tabak z motúzov a triedili ich do troch kategórií. V prvej boli bezchybné listy žltej farby, do druhej patrili hnedé, natrhnuté a deravé listy, tretiu triedu tvorili listy nerovnakej veľkosti, farby a kvality. Tabakové listy sa zväzovali kukuričným šúpolím a znovu sa nosili do sušiarní, kde ich viazali do približne stokilogramových balíkov a na vozoch odvážali do tabakovej továrne v Nových Zámkoch. Za úrodu tabačiari v továrni nedostávali peniaze, tie boli až neskôr vyplatené zemepánovi, ktorý ich vyplatil podľa dohody. Niekedy, počas roka v čase núdze sa niekoľko chlapov dohodlo a išli si k zemepánovi vypýtať zálohu na bežné výdavky. Táto záloha sa potom z celkovej sumy na konci sezóny odpočítavala zo mzdy.

Práca s tabakom sa končila spravidla až v januári, kedy bolo vyúčtovanie a tabačiari buď uzatvorili zmluvu so zemepánom na ďalší rok, alebo ju neobnovili, odsťahovali sa a zamestnali inde.

V päťdesiatych a šesťdesiatych rokoch dvadsiateho storočia po kolektivizácii poľnohospodárstva pestovanie tabaku pokračovalo aj v novovzniknutých roľníckych družstvách, ale iba v menšej miere. V sedemdesiatych rokoch malebné sušiarne pomaly chátrali a pestovanie tabaku v našich končinách zaniklo. Niektorí pamätníci, aj nefajčiari, často nostalgicky spomínajú na družnú a veselú prácu, prekáračky a spev pri navliekaní listov na dlhé motúzy medzi voňavým tabakovým lístím.

*Informácie o živote na majeroch a pestovaní tabaku som získal od pani Heleny Jančárovej, rod. Podbehlej (*1926) a Jolany Szabovej, rod. Fekečovej (*1927) z Palárikova.*

Ing. Imrich Szabó

Kúsok Palárikova v horúcej Afrike

V poslednom období sa Palárikovo objavuje pomerne často v rôznych médiách a dostáva sa tak do pozornosti ľuďom na celom Slovensku. Vďaka rôznym príbuzenským či priateľským vzťahom o ňom vedia určite aj ľudia za hranicami našej krajiny. V lete o ňom bolo počuť dokonca v Afrike.

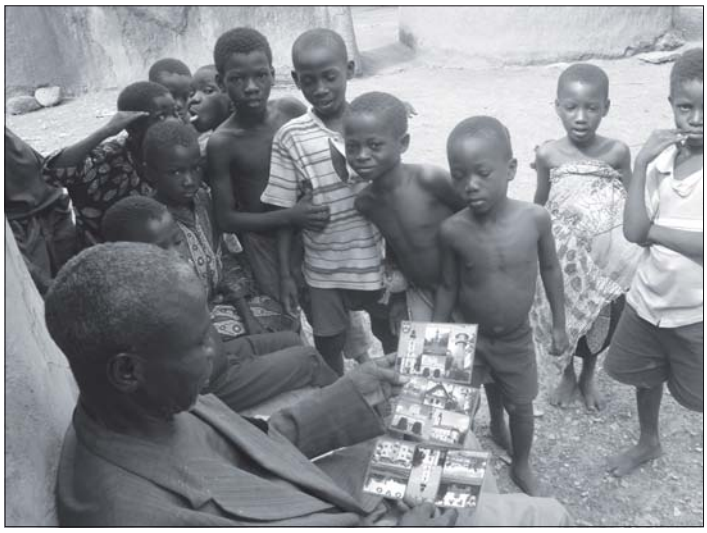

V rámci môjho štúdia ma v lete osud zavial na študijnú cestu do tropickej Ghany. Zážitkov, poznatkov a skúseností je mnoho, no Palárikovčanov by som rád informoval aspoň o dvoch z nich. Vrcholom tejto cesty bol týždenný pobyt v dedine kmeňa Dagomba, kde som spoznával miestnu kultúru, učil sa jazyk Dagbani, pokúšal sa žiť ich tradičným spôsobom života a pod. V dedine zvanej Yong Duuni, v severovýchodnej Ghane, ma srdečne prijala rodina miestneho farmára Josepha Ziblima. Jednou z tém našich nespočetných rozhovorov bola, samozrejme, aj krajina môjho pôvodu. S radosťou som rozprával o Slovensku, krajine, ktorej názov ani nevedeli poriadne vysloviť, no nemohol som nespomenúť ani Palárikovo. Na ďalekú cestu som si so sebou vzal aj kúsok mojej rodnej obce – pár pohľadníc na rozdávanie a pero s erbom Palárikova, ktoré mi bolo každodenným verným spoločníkom. Niektoré z pohľadníc Palárikova som venoval aj môjmu hostiteľovi Josephovi, ktorý si ich so záujmom prehliadal a so zvedavosťou sa pýtal na každý jeden obrázok. Najviac ho fascinovala Barina a oblaky zrkadliace sa v nej, ktoré mu pripomínali vrchy. Ghana je totiž rovinatá krajina a o snehu tu ani nechyrovať. Žiaľ, musel som ho sklamať, v Palárikove žiadne zasnežené veľhory nemáme...

Na oplátku za záujem o ich jazyk sa on snažil naučiť ten môj. Vysloviť „Palárikovo“ zvládol celkom rýchlo, oveľa ťažšie mu šlo čítanie zadnej strany pohľadnice ako napr. „Detské ihrisko“ alebo „Vodárenská nádrž“. V každom prípade som mu tieto suveníry mojej rodnej obce rád venoval. Neboli to však jediné pohľadnice v jeho zbierke, podobnými pozornosťami ho obdarovali aj jeho predchádzajúci „nájomníci“. A tak má spomienku nielen na Michigan, Toronto, Milwuakee či Salzburg, ale odteraz i na Palárikovo.

Druhá príhoda sa viaže na už spomínané pero s erbom Palárikova. Po krajine sme cestovali malým mikrobusom a na jednej benzínke si pumpárka vyžiadala od nášho šoféra pero. Keďže žiadne nemal a ja som si cestou všetko značil, zapisoval a opisoval, s touto žiadosťou sa obrátili práve na mňa. Pero som ochotne požičal, no späť som ho už nikdy nedostal. Pumpárka zmizla v budove, mikrobus sa pohol a mne zostalo už iba skonštatovať, že Afrikou sa teraz niekde potuluje pero s troma bažantmi v znaku.

Ak teda niekto náhodou zablúdi do Yong Duuni, alebo niekam do Ghany, pri troche šťastia sa môže stať, že natrafí na suveníry z Palárikova.

Peter Ševčík

Degustácia záhradkárov

„Padá sniežik bielučký, na polia a na lúčky...“.

Padal aj na naše záhrady, a preto sme mali čas na zábavy. Prvou akciou Základnej organizácie SZZáhradkárov v Palárikove v roku 2010 bola degustácia domácich destilátov a zaváraných produktov. V sobotu 16. januára o 16.00 hodine sa v Dome kultúry zišli záhradkári zo ZO Šurany, Úľany nad Žitavou, Maňa, Bánov, Dolný Ohaj a Palárikovo. Čestnými hosťami bol p. Prof. Ing. Ivan Hričovský Dr.CS. - predseda Republikového výboru SZZ, p. Juraj Korček - tajomník RV SZZ, p. Ing. Peter Balažovič - predseda OV SZZ, starosta obce Palárikovo Mgr. Jozef Derňár, Ing.Peter Malík - predseda ZO Šurany, p. Peter Kosec - predseda ZO Úľany n/Ž., Ing.Marian Jurík - predseda ZO Bánov - spolu s manželkami.

Dychovka zo Šurian zahájila degustáciu a všetkých 18 členov po celý čas spríjemňovalo svojou hudbou náladu v sále. Po krátkom zahájení a príhovore pána Hričovského začala „ťažká“ práca - vybrať z 35 vzoriek destilátov a 12 likérov najlepšie, pretože degustačná vzorka bola malá. Počas celého večera bola vynikajúca nálada, plné stoly slaného pečiva a sladkých zákuskov, klobásky a jabĺčok na zmenu chute i chutná kapustnica.

Muži vyhodnotili ako najlepšiu marhuľovicu a ženy čokoládový likér.

Čas rýchlo letel a na zavárané kompóty už ani nebola chuť. Ale aby

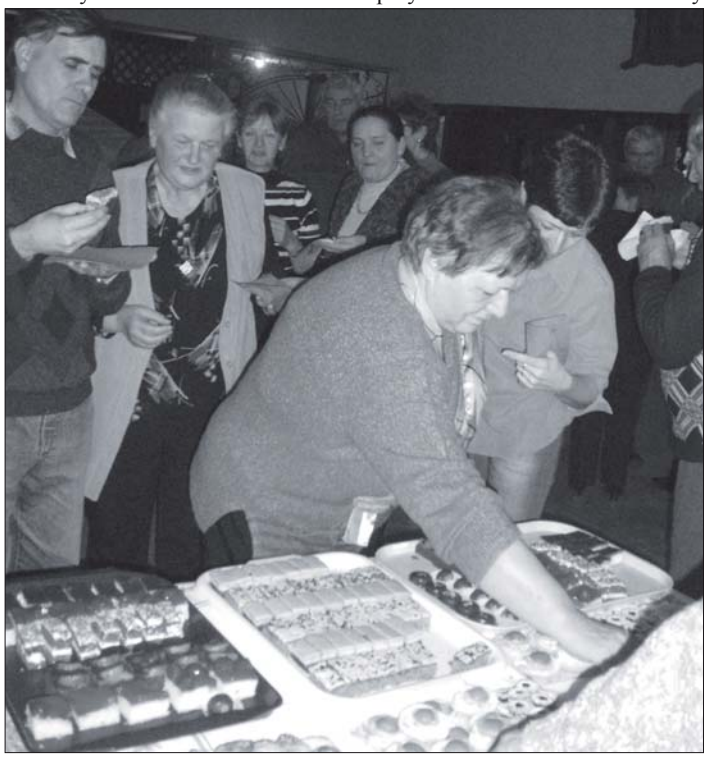

sa nepovedalo, že sa nejedli žiadne kompóty, bol pripravený osviežujúci teplý kompót z čerstvých jabĺk. (Zvyšné vzorky budú k dispozícii na členskej schôdzi). Na záver akcie sa trocha tancovalo a nastal čas rozlúčky.

Všetkých 120 hostí pochválilo vynikajúcu úroveň akcie a už sa tešia na ďalšie.

Ďakujeme p. Albínovi Lahovi zo Šurian, že bez nároku na honorár sprostredkoval šuriansku dychovku, a všetkým, ktorí prišli.

Ľudmila Košíková
preds. ZO SZZ v Palárikove

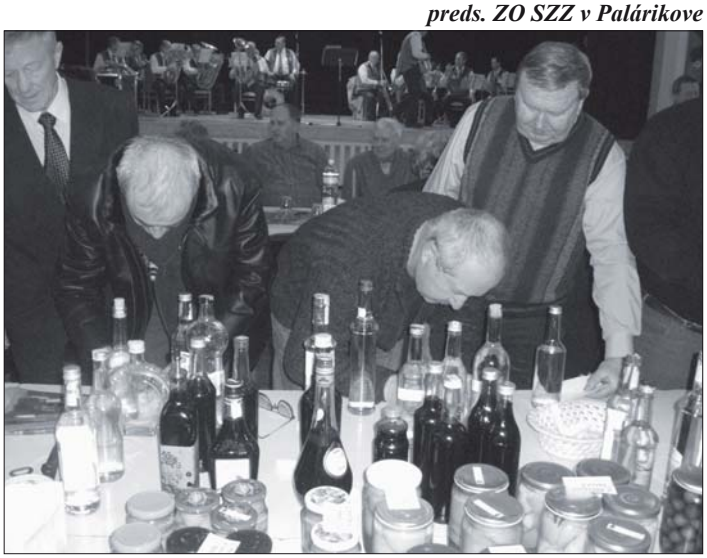

Kuchársky kútik

Šunková roláda

Suroviny: 250 g plátkovej šunky, 150 g plátkového syra, 3 vajcia, 3kocky čerstvého tvarohového syra, 1 polievková lyžica mlieka, 1 kávová lyžička horčice, soľ

Postup: Vajcia uvaríme natvrdo, necháme vychladnúť, olúpeme, pokrájame na drobno a roztlačíme vidličkou. Pridáme syr, mlieko, horčicu a plnku dobre vymiešame. Šunku rozložíme na potravinovú fóliu tak, aby sa okraje prekrývali a vznikol veľký plát. Plát natrieme plnkou a na ňu rozložíme plátky syra, naň znova natrieme plnku a rozložíme pláty syra. Vrstvy striedame, kým minieme všetku plnku a syr. Nakoniec plát pomocou fólie opatrne zvinieme do rolády, preložíme do alobalu a uložíme do chladničky. Po stuhnutí roládu krájame na úhľadné kúsky.

Vajíčkový šalát

Suroviny: 4 väčšie zemiaky uvarené v šupke, 2 natvrdo uvarené vajcia, 1 majonéza, 1 väčšia cibuľa, malá konzerva sterilizovaného hrášku, soľ, ocot, cukor

Postup: Zemiaky ošúpeme, nakrájame na kocky, posekáme vajíčka, cibuľu nakrájame na drobno, pridáme hrášok a premiešame s majonézou. Dochutíme soľou, octom a trochou cukru.

Falošná paštéta

Suroviny: 250 g pomletých oškvarkov, 2 veľké varené vajcia, 1 veľká cibuľa, 1 kyslá uhorka, 3 stredne veľké varené zemiaky, 1 polievková lyžica vegety, soľ, 3 polievkové lyžice majolky alebo tatárskej omáčky (aj víno podľa chuti), 1 polievkovú lyžicu horčice

Postup: Všetky suroviny nadrobno pokrájame či postrúhame alebo zmixujeme.

Veľkonočná hrudka

Suroviny: 1 l mlieka (nie trvanlivého), 10 celých vajec, troška soli, 1 čajová lyžička vegety

Postup: Vajíčka rozšľaháme v mlieku, osolíme, pridáme vegetu a za stáleho miešania na miernom plameni dáme variť. Keď sa vajíčka zrážajú, vylejeme zmes na cedidlo, na ktoré sme predtým prestreli utierku. Pomocou utierky rýchlo sformujeme hrudku, utierku zviažeme a dáme odtiecť. Po stečení tekutiny hrudku dáme do chladu. Je to výborná pochúťka na veľkonočný stôl ku šunke.

Dobrú chuť želá *Bc. Alžbeta Kalincová*

Ako sme lyžovali na Krahuliach

V sobotu 17. januára 2010 sme sa vybrali na náš lyžiarsky kurz na Krahule, ktorý sme si užívali iba do 22. januára.

Cesta bola dosť dlhá a únavná, no po príchode do nášho pavilónu sme sa zhodli, že to stálo za to, lebo nás vítala krásna vynovená chata s novými sprchami či skriňami. Po vybalení sme sa vybrali na menšiu obhliadku svahu, po ktorej sme boli viac unavení ako po ďalších piatich dňoch. Husté sneženie nás nielen prekvapilo, ale aj veľmi potešilo. Na druhý deň, v pondelok, sme sa po prvýkrát postavili na lyže a poniektorí hneď aj spadli. Po rozdelení do skupín nás pani učiteľky začali učiť základy lyžovania. Po vysvetlení základného postoja, padania, brzdenia a pluhu sme sa zo svahu premiestnili na detský vlek – teda lano, na ktorom sme chodili ešte aj v utorok doobeda a poobede skoro každý vyskúšal už pomu. Počas ďalších dní sme bez menších problémov zjazdili celý svah, niektorí sa pokúšali aj o akrobatické kúsky (našťastie bez zranení).

Posledný deň nám počasie prialo a našej skupine sa ani za svet nechcelo zísť zo svahu. V pauzičke ako odmenu za našu zdatnosť sme si vychutnali horúcu čokoládu alebo čajíček v bufete.

Celý týždeň sme mávali diskotéky a rôzne súťaže, počas ktorých sme sa výborne zabavili a ktoré nás už úplne vyčerpali. A tak sme spávali ako bábätká. Pred koncom lyžovačky pani učiteľky vyhodnotili kurz, všetkým udelili certifikáty, sladkú odmenu a kľúčenku na pamiatku a otvorili karneval ako zlatý klinec večerného programu.

A my už len spomíname s úsmevom na tvári a s ľútosťou v srdci, že sme tam nemohli zostať dlhšie...

Lucia Markusková a Barbora Remeňová, 7.B

ĎAKUJEME
sponzorom lyžovačky:
Združeniu rodičov školy
pri ZŠ K. Strmeňa v Palárikove,
Obecnému úradu v Palárikove,
manželom Bokrošovým,
pani Marcele Tokárovej,
pani Eve Izraelovej,
manželom Barusovým i ostatným rodičom

Kvetinárstvo pri mlyne

10% ZĽAVA do konca marca na darčekové predmety

rozvoz kytíc, vencov a väčších nákupov zdarma.

Turnaje žiačok vo florbale a volejbale

Na našej škole sa aj tento rok uskutočnili rôzne športové súťaže.

Po prvýkrát nás naše žiačky reprezentovali na florbalovom turnaji, ktorý sa uskutočnil v Nových Zámkoch. Súťaž mala názov FLORBAL ORION CUPE. V tomto populárnom športe nás reprezentovali žiačky 7. až 9. ročníka. Zápasy odohrali so žiačkami so ZŠ Nábrežná, s ktorými, žiaľ, prehrali 1:2. 1:3 prehrali takisto aj so žiačkami zo ZŠ Mostná, no nesklamali a v zápase so ZŠ Dedinka vyhrali 3:1. Ich úsilie prinieslo ovocie, umiestnili sa na skvelom 3. mieste. Tomu svojimi gólmi prispeli Petra Kovácsová (1 gól) a Klaudia Kucharová (4 góly) zo 7.B triedy.

Nemohli chýbať ani volejbalové turnaje žiačok. Základné kolo sa uskutočnilo dňa 10. 2. v Nových Zámkoch na ZŠ Nábrežná, kde súperili naše dievčatá so žiačkami zo ZŠ Šurany či so ZŠ Mostná, Nábrežná. Odtiaľ postúpili do okresného kola vo volejbale žiačok dňa 17. 2. 2010. Sily si zmerali so ZŠ Komjatice, s Nábrežnou, ZŠ Gábora Bethlena. Keby vyhrali len jeden jediný set, dosiahli by 2. miesto, no nakoniec skončili na peknom 4. mieste. Víťazkami sa stali žiačky z Nábrežnej, no nabudúce sa našim reprezentantkám možno podarí lepší výsledok. Preto im držme palce!!!

Zuzana Španírová, 4.A

INZERCIA

Predám 4 - izbový byt (84 m²) + garáž. Tel.: 0907 341 122.

NAŠE NOVINY

Vydáva **Obecný úrad Palárikovo**
Vychádza v dvojmesačných intervaloch
Náklad 1.100 kusov
Zodpovedná redaktorka:
Ing. Alžbeta Husková
Jazyková úprava:
Klára Dragúnová
Adresa redakcie:
Obecný úrad Palárikovo
tel.: 64 93 201
Príjem inzercie v redakcii.
Nie všetky publikované príspevky prešli jazykovou úpravou.
Nie všetky publikované príspevky sú totožné s názormi redakcie a vydavateľa.
grafická úprava: *roby*
tlač: **AZ Print s.r.o., Nové Zámky**
Registrované:
Ministerstvo kultúry SR – evidencia periodickej tlače pod ev. číslom: EV 3913/09

Volejbalový turnaj 2009

19. december 2009. Predvianočnú náladu umocnila aj „snehová perina“, ktorá prikryla náš chotár. Telocvičňa ZŠ Karola Strmeňa s MŠ od rána žila volejbalom. Tradičný volejbalový turnaj amatérov o Putovný pohár obce, ktorého ďalší ročník sa v túto sobotu konal, sľuboval tak ako po iné roky športové zážitky a napínavé zápasy pre súťažiacich zábavu i dobrú náladu pre prizerajúcich sa. Turnaja sa zúčastnilo 5 družstiev. Minuloroční víťazi Drgon Team, Šakali, Polená, Ladies & Gentlemen a Bon Pari.

Už v úvodnom zápase na seba narazili dve papierovo najlepšie mužstvá: Drgon Team a Šakali. Šakali zvíťazili 2:1 na sety a tým si otvorili cestu k celkovému prvenstvu. V ďalších zápasoch už tieto dve družstvá neokúsili trpkosť prehry. Z celkového prvenstva sa tešili **Šakali**, na druhom mieste skončil Drgon Team, tretie boli Bon Pari, Polená štvrté a piate miesto obsadili Ladies & Gentlemen.

Žičlivá atmosféra, dobrá nálada a v neposlednom rade aj pozoruhodné športové výkony boli pekným spestrením poslednej predvianočnej soboty. A hoci si Putovný pohár obce tentoraz odniesli Šakali, na budúci rok to môže byť všetko ináč. S úsmevom na tvári a s prianím všetkého dobrého sa účastníci tohto vydareného turnaja v popoludňajších hodinách rozišli.

Oznamy

Oznamujeme fanúšikom futbalu, že naše A-mužstvo bude hrávať v jarnej časti ročníka 2009-2010 svoje domáce majstrovské zápasy vždy v sobotu.

Zmeny v kádri

Odišli: Norbert Horáček, Martin Matúš, Peter Pilek, Juraj Dovičovič, Martin Mach, Peter Procházka.

Prišli: Peter Poláček (Nitra), Juraj Ágh (Vráble), Andrej Mikla, Lukáš Ďuriš (Nitra), Otakar Procházka (Štúrovo), Adrián Simonics (Imeľ).

Výsledky prípravných zápasov A – mužstva

16. 1.	Palárikovo – Šintava (V. liga) *um. tráva, Galanta*	6:2	g.: Bogyai 3, Molnár, Tonkovič, Holka
23. 1.	Palárikovo – Kolárovo (IV. liga) *v Andovciach*	7:2	g.: Simonics 2, Mach 2, Bogyai, Drienovský, Molnár
30. 1.	Vráble (II. liga) – Palárikovo um. tráva, Zlaté Moravce	0:0	
30. 1. - 3. 2. – sústredenie v Piešťanoch:			
3. 2.	Palárikovo – Moravany *um. tráva, Piešťany*	1:4	g.: Ágh
7. 2.	Nová Baňa (II. liga) – Palárikovo *um. tráva, Zlaté Moravce*	2:3	g.: Molnár 2, Pánik
14. 2.	Levice (IV. liga) – Palárikovo *v Leviciach*	4:2	g.: L. Ďuriš 2
20. 2.	Komárno (IV. liga) – Palárikovo *um. tráva, Tatabánya*	0:7	g.: L. Ďuriš 3, Molnár 2, Drienovský, Ágh

Športovú stranu pripravil: Ivan Mančík, tajomník OTJ

Vylosovanie jarnej časti sezóny 2009/2010

A-mužstvo – III. liga, západ

16. kolo	13. 3.	Palárikovo – Domaniža	14:30
17. kolo	21. 3.	Piešťany – Palárikovo	15:00
18. kolo	27. 3.	Palárikovo – Topoľníky	15:00
19. kolo	3. 4.	Palárikovo – Galanta	15:30
20. kolo	11. 4.	Neded – Palárikovo	15:30
21. kolo	17. 4.	Palárikovo – ČFK Nitra	16:00
22. kolo	25. 4.	Veľké Ludince – Palárikovo	16:00
23. kolo	1. 5.	Palárikovo – Šamorín	16:30
24. kolo	9. 5.	Bánovce n/Bebravou – Palárikovo	16:30
25. kolo	15. 5.	Palárikovo – Sereď	17:00
26. kolo	23. 5.	Považská Bystrica – Palárikovo	17:00
27. kolo	29. 5.	Palárikovo – Dubnica n/Váhom	17:00
28. kolo	5. 6.	Gabčíkovo – Palárikovo	17:00
29. kolo	9. 6.	Palárikovo – Lednické Rovne	17:00
30. kolo	12. 6.	Ludanice – Palárikovo	17:00

Dorast – V. liga, východ

16. kolo	14. 3.	Palárikovo – Štúrovo B	12:00
17. kolo	21. 3.	Čechy – Palárikovo	12:30
18. kolo	28. 3.	Palárikovo – Nána	12:30
19. kolo	4. 4.	Palárikovo – Sokolce	13:00
20. kolo	11. 4.	Palárikovo – Tvrdošovce	13:00
21. kolo	18. 4.	Palárikovo – Bánov	13:30
22. kolo	25. 4.	Nesvady – Palárikovo	13:30
23. kolo	2. 5.	Palárikovo – Hronské Klačany	14:00
24. kolo	9. 5.	Kolárovo – Palárikovo	14:00
25. kolo	16. 5.	Palárikovo – Kmeťovo	14:30
26. kolo	23. 5.	Tekovské Lužany – Palárikovo	14:30
27. kolo	30. 5.	Palárikovo – Levice B	14:30
28. kolo	6. 6.	Nová Stráž – Palárikovo	14:30
29. kolo	10. 6.	Palárikovo – Marcelová	17:00
30. kolo	13. 6.	Šahy – Palárikovo	14:30

Žiaci – MO, skupina A

14. kolo	28. 3.	Palárikovo – Veľký Kýr	10:00
15. kolo	3. 4.	Lipová – Palárikovo	13:30
16. kolo	10. 4.	Palárikovo – Mojzesovo	13:30
17. kolo	17. 4.	Rúbaň – Palárikovo	14:00
18. kolo	24. 4.	Palárikovo – Dvory n/Žitavou B	14:00
19. kolo	1. 5.	Trávnica – Palárikovo	14:30
20. kolo	9. 5.	Palárikovo – Maňa	14:30
21. kolo	16. 5.	Palárikovo – Úľany n/Žitavou	12:00
22. kolo	22. 5.	Černík – Palárikovo	15:00
23. kolo	30. 5.	Palárikovo – Hul	12:00
24. kolo	5. 6.	Vlkas – Palárikovo	15:00
25. kolo	12. 6.	Palárikovo – Kmeťovo	15:00
26. kolo	19. 6.	Rastislavice – Palárikovo	15:00

B MUŽSTVO – MO, II. trieda

14. kolo	28. 3.	Komoča – Palárikovo B	15:00
15. kolo	4. 4.	Palárikovo B – Čechy	15:30
16. kolo	11. 4.	Černík – Palárikovo B	15:30
17. kolo	18. 4.	Podhájska – Palárikovo B	16:00
18. kolo	24.4.	Palárikovo B – Maňa	16:00
19.kolo	2.5.	Lipová – Palárikovo B	16:30
20.kolo	9.5.	Palárikovo B – Bruty	16:30
21.kolo	16.5.	Dvory n/Žitavou – Palárikovo B	17:00
22.kolo	22.5.	Palárikovo B – Salka	17:00
23.kolo	30.5.	Andovce – Palárikovo B	17:00
24.kolo	6.6.	Palárikovo B – Radava	17:00
25.kolo	13.6.	Rúbaň – Palárikovo B	17:00
26.kolo	20.6.	Palárikovo B – Štúrovo B	17:00

Vo vylosovaní nie sú zachytené všetky zmeny hracích dní a hracích časov. Tieto musí schváliť ŠTK ZsFZ a ŠTK ObFZ. Posledné 3 kolá III. ligy dospelých sa hrajú systémom sobota–streda –sobota. Posledné 3 kolá V. ligy, východ dorastu sa hrajú systémom nedeľa–štvrtok–nedeľa.